

TILLGÄNGLIGA ARRANGEMANG

PÅ TILLGÄNGLIGA ARRANGEMANG KAN ALLA DELTA OCH MEDVERKA, OAVSETT FUNKTIONSFÖRMÅGA

En av fem som lever i Sverige har någon form av funktionsnedsättning. Det kan till exempel handla om nedsatt rörelseförmåga, läs- och skrivsvårigheter, nedsatt syn, nedsatt hörsel eller funktionsnedsättning till följd av psykisk ohälsa. Vid arrangemang finns det mycket man som arrangör kan tänka på för att alla ska kunna delta och medverka.

- Det innebär bland annat att välja lokal som personer som använder rullstol kan komma in i och använda.
- Det är också viktigt att undvika starkt doftande blommor eller parfymer som kan framkalla allergi.
- Vid konferenser behöver föreläsarna informeras om vikten av att beskriva bilder och läsa upp texter i exempelvis Power-Point-presentationer.
- På tillgängliga arrangemang kan alla delta och medverka, oavsett funktionsförmåga.
- Att arrangera tillgängligt handlar om att vara medveten om vilka man arrangerar för och ge möjlighet att anpassa arrangemanget efter de olika behov som kan uppkomma.
- Det är viktigt att tidigt i anmälan ge deltagare och medverkande möjlighet att uppge eventuella önskemål samt att ge information tidigt om vilka tillgänglighetsanpassningar som redan finns, exempelvis hörslinga.
- Det är också viktigt att erbjuda de som behöver lite extra tid att komma tidigare till lokalen och lämna senare.

Vid osäkerhet, kontakta funktionshinderkonsulent eller tillgänglighetskonsulent.

Besök gärna Myndigheten för delaktighet med mer information om tillgänglighet. Myndigheten för delaktighet arbetar med att samordna handikappolitiken i Sverige. Läs mer här: mfd.se

VID EN ENTRÉ ÄR DET VIKTIGT ATT:

- Alla deltagare ska kunna komma in i anläggningen genom samma entré.
- Det finns en avsläppningsplats inom 25 meter från entrén där Färdtjänst och taxi kan stanna.
- Det finns reserverad parkeringsplats inom 25 meter från entrén för personer med funktionsnedsättning.
- Gångvägen fram till entrén är framkomlig för personer som använder rullstol.

- Ledstråk från avsläppningsplatsen fram till entrén finns.
- Eventuell trappa framför entredörren är kompletterad med ramp, lutning 1:20, eller hiss.
- Entredörren har ett fritt passagemått på minst 84 centimeter.
- Dörröppningen är fri från tröskel - eller så är tröskeln högst 25 millimeter och avfasad.
- Dörren har automatisk dörröppnare.
- Anvisad plats för rökare (om sådan finns) ligger minst 15 meter från entrén.

INOMHUS/UTOMHUS

Alla deltagare och medverkande ska kunna ta sig fram till samtliga lokaler som används, till exempel grupprum, restaurang och toalett. Därför är det viktigt att:

- Deltagare och medverkande kan ta sig mellan lokalerna utan att passera trappor/trappsteg.
- Eventuell hiss är minst 1,1x1,4 meter. Större hiss för elrullstolar behövs. Hissdörren är placerad på kortsidan.
- Utrymmet framför hissen är minst 1,5x1,5 meter.
- Dörrar som måste passeras har ett fritt passagemått på minst 84 centimeter.
- Dörrar har automatisk dörröppnare.
- Dörrarna inte har några trösklar. Eventuella trösklar är högst 25 millimeter och avfasade.
- Det finns toalett som även fungerar för personer som använder eldriven rullstol.
- Handikapptoaletten är minst 2.20x2.20.
- Tvålen på toaletterna är oparfymrad.
- Stora glasytor är tydligt markerade.
- Trappor är markerade så att de kan uppmärksammas av personer med nedsatt syn.
- Alla har möjlighet att se på framförandet, tänk på att man måste se även om man använder rullstol.
- Grupprummet har en möblering så att personer som använder rullstol kan delta.
- Skyltar till samtliga lokaler är tydliga och placerade så att de är lätta att se.
- Använd pictogram på skyltar. Rekommendation är att använda pictogram från www.pictogram.se.

TILLGÄNGLIGA ARRANGEMANG

HOTELLRUM

- När ett arrangemang kräver övernattnin g är utgångspunkten att alla deltagare kan bo på samma hotell.
- Det finns hotellrum som är tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

INBJUDAN

Ett tillgänglighetsperspektiv bör genomsyra planeringen av alla arrangemang. Det är också viktigt att vara ute i god tid. I inbjudan tillfrågas deltagarna:

- om de har behov av teckentolkning, syntolkning, skrivtolkning och/eller hörselteknisk utrustning.
- om de har behov av specialkost.
- om de har behov av dokumentation i alternativa format, till exempel i digital form på USB-minne eller på lättläst svenska.

I inbjudan finns information om att deltagare bör undvika parfym och andra doftande produkter, samt en tydlig vägbeskrivning till arrangemanget och hur man kan ta sig dit med kollektivtrafik.

ATT LÄGGA UPP ETT PROGRAM

Hur programmet läggs upp påverkar tillgängligheten. Pauser mellan programpunkterna är viktiga (riktvärde var 45:e minut).

Att tänka på i samband med genomförandet:

- Involvera medverkande så att de vet vilka krav som ställs på dem för att alla ska kunna ta del av arrangemanget.
- Viktigt att hålla programtiderna.
- Det är viktigt att tala i mikrofon, att tala tydligt samt att beskriva bilder och läsa upp vad som står i t.ex. PowerPoint presentationer.
- Information behövs om vad mat och dryck innehåller - samt att det finns alternativ. Använd gärna bilder som tydligt visar vad som säljs, exempelvis bild på en kopp med kaffe.
- Parfym och rakvatten bör inte användas.
- Information i alternativa format ska vara tillgängligt vid samma tillfälle som övrig dokumentation sänds ut, om man begärt det i sin anmälan.
- Tolkning erbjuds vid behov.
- Skrivet manus skickas till tolk i förväg.
- Tal i film textas. Annat ljud än tal återges med text i avvikande färg. Filmen ska även finnas på teckenspråk och i en syntolkad version.

Här hittar du Myndigheten för delaktighets olika checklistor för att underlätta arbetet med tillgänglighet och full delaktighet för alla: mfd.se/stod-och-verktyg/publikationer/checklistor/

Borås Stads förvaltningar och bolag använder Västra Götalandsregionens riktlinjer för fysisk tillgänglighet, om man använder de riktlinjerna så blir miljöerna användbara. Många anläggningar, byggnader, hotell och butiker är inventerade i tillgänglighetsdatabasen t-d.se, gå gärna in där för att inhämta speciell information om t.ex. hotellrum.

ANSLUT ERTILL FÖLJA MED-KORTET OCH BIDRA TILL ATT FLER KAN TA DEL AV KULTUR, FRITID OCH IDROTT!

Ni kan bidra till att öka möjligheterna för personer med funktionsnedsättning att ta del av ert arrangemang genom att ansluta er till Följa med-kortet. Kortet innebär en möjlighet för personer med funktionsnedsättning att gratis ta med sig en annan person som stöd vid olika arrangemang och aktiviteter.

Ni kan läsa mer om Följa med-kort på: boras.se/upplevaochgora/foljamedkortet